

Seminarie kinderrechtenindicatoren 13 oktober 2014

***Aandachtspunten voor indicatoren
betreffende een VRK-gerichte
aanpak van jeugddelinquentie***

Inhoud

- Algemene bedenkingen
- Algemene aandachtspunten
- Structuur
- Inhoud

3 x !

10 x ...

12 x ?

Algemeen

Algemeen

- Ontwikkeling indicatorenset = uitdagend en ontmoedigend
 - Grootsoheid oefening
 - Potentiële indicatoren + selectie
 - Realiseerbaarheid meting
 - Besef van diverse meetmethoden (registratie, enquête, self-report, tevredenheidsbevraging...)
 - Kwalitatieve data kunnen bv. gebruikt worden om specifieke vormen van geweld in kaart te brengen, of informatie te verzamelen bij moeilijk bereikbare doelgroepen
 - Niet haalbare indicatoren niet in aanmerking nemen
 - Onderscheid 'meetbaar' en 'haalbaar' (bv. motivering vonnis)
 - Kostprijs???

Algemeen

- Ontwikkeling indicatorenset = uitdagend en ontmoedigend
 - Risico's
 - Interpretatieruimte registratoren/onderzoekers/respondenten
 - Selectie'bias' / Representativiteit
 - Non-respons
 - Verwerking
 - ...
 - Reductie: vereenvoudiging van de 'realiteit'; niet 'neutraal'
 - Neveneffecten

Algemeen

- Positieve punten
 - Doordachte oefening ('slow exercise'), maar...
 - Voldoende tijd, middelen en expertise?
 - Experts 'light' inschakelen ≠ "wetenschappelijk gevalideerd"!
 - Keuzes geëxpliciteerd en gemotiveerd, maar...
 - Stevig genoeg onderbouwd? Zelfs na vandaag...?
 - Koppeling aan kinderrechten als te meten waarden
 - Erkenning van indicatoren als evaluatief instrument
 - Doel: beeld schetsen van respect voor kinderrechten mbt maatschappelijke reactie op jeugddelinquentie
 - Dus: normatief, niet louter beschrijvend

Aandachtspunten

Selectie van indicatoren

- Kinderrechtenverdrag (VRK) is op het gebied van *juvenile justice* niet altijd specifiek/eenduidig
 - Aanvullen met informatie uit o.a. aanbevelingen VN, RvE en EU; concluding observations; general comments...
MAAR
 - Aanbevelingen... = soft law → kan je daarvan indicator maken?
 - bv. MACR 12 jaar
 - Kinderrechten ≠ ‘onbetwistbaar’ → constructief-kritische benadering
 - bv. ‘bemiddeling en verval strafvordering’ in GC 10
 - Liefst indicatoren selecteren die zo duidelijk mogelijk zijn en die een draagvlak hebben – ook krachtiger naar lidstaten/ overheden toe
 - Kader aanvullen met resultaten uit eerder onderzoek en uit buitenlandse ervaring (bv. Kinderrechtenmonitor NL)

Vergelijkingen in tijd en plaats

- Niet naar eenmalig resultaat kijken
 - Vooral interessant = evolutie
 - Voorwaarde: constante indicator en standvastige meting
- Voorzichtig in de vergelijking met andere landen
 - Context bepaalt waarde van de indicator
 - Voorbeeld: aantal detenties/detentieplaatsen
 - Grootte land; aantal minderjarigen en aantal gepleegde (ernstige) feiten; sociaal-economische context; duurtijd plaatsing; alternatieven...
 - Overigens: kan ook binnen België gelden!
 - Bv. Vlaanderen – Franse Gemeenschap
 - Gemeenten (cf. GAS)

Structuur

Onderscheid indicatoren – data

- Indicatoren bevinden zich op het conceptuele niveau, data bevinden zich op het empirische niveau
→ onderscheid moet duidelijk zijn

WAP

- Indicatoren mogelijk op drie niveaus
 - W = welke eisen moeten op wettelijk niveau voldaan zijn (dus in wet voorzien zijn)
 - A = welke eisen moeten **a**antoonbaar (gedocumenteerd) zijn op een of andere manier
 - P = waaraan moet in de **p**raktijk voldaan zijn
 - www.law.kuleuven.be/isr/onderzoekoud/afgeslotenonderzoek/rechtspositie_jongeren.html

Onderscheid kinderrechten – beleid

- Onderscheid tussen **kinderrechtenindicatoren** en **beleidsindicatoren**
 - Ontwikkeling indicatoren vanuit het VRK als normatief kader? Opvolgen van de realisatie van kinderrechten
 - Ontwikkeling indicatoren op basis van een eigen beleidsplan, om na te gaan of dit bijdraagt tot de realisatie van kinderrechten?

Zelfstandige en verwante indicatoren

- Zelfstandige indicatoren = wat rechtstreeks het te meten onderwerp aanbelangt
 - bv. 'bijstand jeugdadvocaat tijdens verhoor'
- Verwante indicatoren = wat relevant is, maar bij een andere cluster hoort
 - bv. protectieve en risicofactoren (ouderlijke responsiviteit, schooluitval, SES...)
- In deze cluster enkel 'zelfstandige' indicatoren opnemen?
 - Selectie van verwante indicatoren opnemen dreigt reductionistisch en misleidend te zijn

Inhoud

Neutraliteit

- Neutrale omschrijving indicatoren
 - Werken met neutrale omschrijvingen laat betere interne en externe vergelijking toe
 - Werken met termen die niet-specifiek zijn voor het systeem in België of in een Gemeenschap/Gewest dient aanbeveling
 - In de operationalisering aangeven wat deze indicator concreet betekent voor het betrokken systeem

Prevalentiecijfers

- Onontbeerlijk in een indicatorenset
 - Zowel officiële data als zelfrapportage
 - Ook als het doel bestaat in het evalueren van de bescherming van kinderen
- Noodzakelijk om andere indicatoren in te schatten
- Absoluut en relatief

Conclusie

!

???

...